
Fialova reforma se nám zamlouvá, říkají rektori

Fialova reforma se nám zamlouvá, říkají rektori

HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

25.10.2012 Hospodářské noviny Strana 5 Česko, autor: Julie Daňková
Vysoké školy

Rektorům se může splnit jejich největší přání - stát už o výši jejich rozpočtu nebude rozhodovat každý rok, ale jen jednou za tři až pět let. Právě zavedení smluvního financování od roku 2016 patří k nejzásadnějším prvkům návrhu novely zákona o vysokých školách, který Fiala poslal zástupcům univerzit.

„Nyní se až na konci kalendářního roku se dozvíme, kolik peněz dostaneme příští rok. Celou částku musíme za rok vyčerpat a máme jen omezené možnosti pro vytváření rezerv,“ stěžuje si rektor Vysoké školy báňské Ivo Vondrák.

Stávající systém mu ztěžuje například plánování investic do nových laboratoří a technického vybavení.

„Je to největší problém, který trápí vysoké školy,“ komentuje Vondrák, podle kterého ministerské návrhy míří správným směrem.

Uvolnění stipendijního fondu Další změna má vysokým školám umožnit, aby podle vlastního uvážení naložily s většinou poplatků, které vyberou od studentů za roky studia navíc. Nyní totiž veškeré získané poplatky musí využít jediné na stipendia.

„Je to nelogické, protože na déle studující nedostáváme žádné peníze od ministerstva, a tak bychom jejich poplatky potřebovali vynaložit na zaplacení světla, topení nebo na agendu spojenou s vymáháním dluhů studentů,“ popisuje Jakub Fischer, prorektor Vysoké školy ekonomické (VŠE).

Jeho škola přitom do stipendijního fondu ročně získá desítky milionů korun. „Tolik peněz za stipendia neutratíte a zároveň vám chybí v rozpočtu,“ podotýká Fischer.

„Je to velmi důležité a pozitivní, protože bez tohoto opatření by zavedení zápisného bylo neúčinné,“ připomíná rektor ČVUT Václav Havlíček, že Fialův katalog změn připravuje vysoké školy na neočekávanější novinku - zápisné. To začnou studijní oddělení vybírat nejdříve na začátku příštího akademického roku.

Návrh počítá také s tím, že stát bude studentům hradit pouze standardní dobu studia, tedy tři roky bakalářům a dva roky magistrům. Toto opatření premiérovi Petru Nečasovi na jaře doporučili i experti NERV.

Přilíš se už ale nezamlouvá děkanovi Masarykovy univerzity Jiřímu Zlatuškov. „Některé studijní obory jsou náročné a studenti nemusí udělat zkoušky na první pokus. Buď tedy snížíme laťku náročnosti, nebo zatížíme platbami studenty, kteří musí pro zvládnutí studia vyvinout větší úsilí,“ naznačuje Zlatuška, že o některých změnách hodlají školy ještě diskutovat. Na jejich připomínky hodlá ministerstvo školství čekat příštích čtrnáct dní.

Snadnější slučování škol Soukromé školy zase na třístránkovém návrhu chválí plán na snazší cestu k tomu, aby se snadněji slučovaly s veřejnými školami nebo i samy mezi sebou. „Má to velký význam právě teď, když se ukazuje, že vysokých škol je tu moc. Možným řešením je právě slučování,“ míní Pavel Mertlík, rektor Bankovního institutu Vysoké školy.

Podle současných pravidel totiž instituce spojením ztratí akreditace a pod novou značkou o ně musí žádat znovu. „Školy to jen zatěžuje byrokracií, přitom personální zajištění i obsah studia zůstanou stejné,“ míní Mertlík.

Zamlouvá se mu i to, že ministerstvo dává školám možnost najmout na místo profesora i odborníka z praxe, i když předtím nezískal titul docent. „Zjednoduší to přijímání zahraničních vyučujících. Rigidní habilitační řízení, na jehož konci je profesor jmenován prezidentem, ve většině zemí neexistuje,“ dodává Mertlík.

Co navrhuje ministr Tři typy vysokých škol Školy si budou muset vybrat, zda se budou profilovat jako výzkumné, všeobecně vzdělávací nebo profesně orientované instituce. Smlouvy na více let Vysoké školy by od ledna 2016 měly se státem uzavírat smlouvy o financování na několik let dopředu. V kontraktu škola popíše své investiční záměry. Akreditace Akreditace se bude udělovat celé instituci, ne jednotlivým vyučovaným programům. Vyučující Škola může zaměstnat i vyučujícího, který není habilitován, tedy nedosáhl titulu docent. Na školách tak má učit víc lidí z praxe a ze zahraničí. Vedení školy Každá škola si sama nastaví dělbou kompetencí. Například vztah mezi děkanem a rektorem. Stipendijní fond Dvě třetiny poplatků za studium mohou školy použít k jiným účelům než k tvorbě stipendijního fondu.